

PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ KARVIAINEN

**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2021**

Sisällys

1.	Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano jatyöskentely	2
2.	Arvioinnin perusteet.....	3
3.	Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen	6
4.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	9
5.	Muut arvioinnissa esiin nousseet seikat	10
6.	Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta	10

Vihdin kunnanvaltuustolle ja Karkkilan kaupunginvaltuustolle

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Perussopimuksen mukaisesti tarkastuslautakunnassa on kolme jäsentä ja varajäsentä Vihdistä sekä kaksi jäsentä ja varajäsentä Karkkilasta. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko asetetut toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä toteutuneet, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet 1.8.2021 alkaen olivat

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Olli Pekka Arvila, puheenjohtaja	Kari Laine
Minna Berglöf-Isotalo	Jiida Torjama
Tomi Salin	Jarno Tanskanen
Anitta Siponen	Pauliina Lehtola
Päivi Suonsivu-Miettinen	Maritta Taskinen

Taulukko 1. Tarkastuslautakunnan jäsenet.

Tarkastuslautakunta kokoontui koskien tilikauden 2021 arviointia 7 kertaa. Tarkastuslautakunnan toiminta on perustunut arviointisuunnitelmaan vuosille 2021 – 2022 sekä työohjelmaan vuodelle 2021. Lautakunnan käytettävissä ovat olleet kuntayhtymän viranhaltijoiden esittelyt, toimintaa ja taloutta koskevat raportit sekä esityslistat ja pöytäkirjat. Lisäksi tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi perehtynyt vuosien 2021 – 2022 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan, vuoden 2021 tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä tilintarkastuskertomukseen.

Kokousaika	Arvioitavat asiat	Arviointimenetelmä
13.10.2021 klo 16.15	Tarkastuslautakunnan järjestäytyminen Organisaatiouudistuksen läpivienti ja tälle asetettujen tavoitteiden toteutuminen. Talousarvio-suunnitelma 2022-2024 Työohjelmat	Haastattelut: kuntayhtymän johtaja Timo Turunen
17.11.2021 klo 16.15	Hallinto- ja talouskatsaus Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	Haastattelut: hallinto- ja talousjohtaja Eero Aitkoski

19.1.2022 klo 16.15	Henkilöstöhallinto ja henkilöstöpolitiikka Sosiaalipalveluiden katsaus Tilintarkastajan väliraportti	henkilöstöjohtaja Sirpa Laakso palvelujohtaja Marketta Roinisto
9.3.2022 klo 16.15	Tilinpäätöksen esittely Riskienhallintasuun nitelma Arviointikertomuksen 2020 vastineet	Haastattelut: hallinto- ja talousjohtaja Eero Aitkoski
28.4.2022 klo 16.15	Terveyspalveluiden katsaus Tilintarkastuksen loppuraportointi Tilintarkastuskertomuksen käsittely Arviointikertomuksen valmistelu	Haastattelut: terveysjohtaja Pippa Laukka
19.5.2022	Arviointikertomuksen hyväksyminen	

Taulukko 2. Haastattelukokousten ajat, arvioitavat asiat ja arviointimenetelmät.

Lakisääteisen tilintarkastuksen on suorittanut BDO Audiator Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut HT, JHT Mark Lassfolk. Tarkastuslautakunta seurasi tilintarkastajan vuoden 2021 tarkastussuunnitelman toteutumista. Tilintarkastaja on toiminut myös tarkastuslautakunnan sihteerinä.

2. Arvioinnin perusteet

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN KESKEISET TAVOITTEET JA PALVELUT

Kuntayhtymän palvelutasosuunnitelman 2021-2024 mukaan Perusturvakuntayhtymä Karviaisen visio on olla Suomen paras ja kustannustehokkain sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluntuottaja.

Palvelutasosuunnitelman mukaan kuntayhtymän perustehtävä eli missio on "Tukena elämässä". Tukena elämässä tarkoittaa, että Karviainen on kuntalaisten ja henkilöstön tukena kaikissa elämän vaiheissa. Mission keskiössä on alueen kuntalaisten hyvinvointi ja toimintakyky, ihmiset nähdään aktiivisina toimijoina omassa elämässään. Karviaisen tehtävänä on tukea ja auttaa ihmisiä löytämään ja saavuttamaan oman toimintakykynsä maksimi.

Palvelurakenteen keventäminen sekä ennaltaehkäisevään ja kuntouttavaan työhön panostaminen

Ennaltaehkäisevää työtä kehitettiin vuonna 2021 muun muassa Lapset SIB-työskentelyllä. SIB-hanke käynnistyi keväällä työntekijöille suunnatuilla työpajoilla ja kohdeperheiden valinta käynnistyi syyskuussa. Vuoden 2021 loppuun mennessä 10 perhettä on hyväksytty mukaan työskentelyyn. SIB-hankkeen ”Rinnallakulkijan” rekrytointi toteutuu vuoden 2022 alussa.

Uutena toimintana aloitti vuonna 2021 työpaja Werstaan yhteydessä toimiva Kihveli. Kihvelissä järjestetään Karviaisen omana tuotantona työtoimintaa kehitysvammaisille asiakkaille.

Asumisohjaustoimintaa laajennettiin onnistuneesti vuoden 2021 aikana. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumisohjaukseen on siirtynyt yhteensä 16 asiakasta vammaispalveluista. Joulukuussa 2021 asumisohjauksessa oli yhteensä 62 asiakasta. Asumisohjaus toteuttaa yksilötyön lisäksi ryhmätoimintaa yhdessä asumispalvelujen kanssa, mikä vähentää ostopalvelujen tarvetta. Nummelassa ja Karkkilassa on tarjolla ns. päivätoimintaryhmiä kolme kertaa viikossa.

Palveluintegraatio, tarve ja asiakaslähtöiset palvelut

Vuoden 2021 Karviainen aloitti uudella organisaatiolla, jossa aikaisemmasta kolmesta palvelulinjasta siirryttiin kahteen. Organisaatiouudistuksen keskeisimpänä tarkoituksena oli palveluintegraation sekä tarve ja asiakaslähtöisten palveluiden kehittäminen.

Uutena toimintamallina kehitettiin terveysasemille HTA-keskus (HTA=hoidon tarpeen arvio), joka aloitti toimintansa marraskuussa. Hoidon tarpeen arvioinnissa potilaan yhteydenottoon vastaavat sairaanhoitajat tukenaan lääkäri, joka konsultoi hoitoon liittyvissä asioissa. Yhteydenoton yhteydessä potilaan asia saattaa tulla hoidetuksi tai tarvittavia esitutkimuksia voidaan määrätä jo ennen hoitajan tai lääkärin vastaanottoa. Tällä toimintatavalla potilaita palvellaan laadukkaammin, oikea-aikaisesti sekä tasalaatuisesti. HTA-keskus mahdollistaa chat-vastaanoton ja muiden digitaalisten palveluiden integroimisen osaksi terveysasemien palveluita.

Digitaaliset palvelut ja tiedolla johtaminen

Karviaisessa otettiin käyttöön CGI:n Omni360 sosiaalipalveluihin toukokuussa 2021 ja terveyspalveluihin lokakuussa 2021. Omni360 mahdollistaa rakenteellisen kirjaamisen sosiaali- ja terveyspalveluissa. Osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelua Karviainen rakensi yhdessä Lohjan ja HUS:n kanssa asiakas 360 tietoaaltan. Tietoallas mahdollistaa tietojen katselun eri tietojärjestelmien välillä (Apotti ja Omni360).

Toukokuussa 2021 Karviaisessa otettiin käyttöön UNA-lomakesovellus, joka mahdollistaa terveydenhuollon lomakkeiden sähköisen lähettämisen Kelaan ja Traficomiin.

Karviaisessa otettiin käyttöön syksyllä 2021 Microsoft Power BI pohjainen graafinen talouden seurantatyökalu, MonetTieto.

Toiminnan ja talouden raportointia on kehitetty systemaattisesti kahdenvuoden ajan. Karviainen raportoi kuukausittain talouden jo toiminnan toteuman kuntayhtymän hallituksella. Talouden ja toiminnan toteumaa seurataan kuukausittain esimiesten kanssa.

Osana Länsi-Uudenmaan tulevaisuuden terveyskeskus hanketta Karviainen on kehittänyt vuonna 2021 terveysasemien Chat-vastaanotto toimintaa. Chat-vastaanotto otettiin Karviaisessa käyttöön tammikuussa 2022.

Kotihoidossa vuonna 2020 keväällä käyttöön otettua etähoivaa laajennettiin edelleen vuoden 2021 aikana siten, että osa iltakäynneistä tuotetaan etähoivana.

Kotihoidossa on ollut pilottikäytössä lääkeautomaatteja, joilla osa kotihoidon lääkkeenjaon fyysisistä käynneistä voidaan korvata. Karviainen aloitti lääkeautomaattien kilpailutuksen syksyllä 2021. Vuoden 2022 aikana otetaan käyttöön kilpailutuksen voittajan lääkeautomaatit.

Johtamisen ja toimintakulttuurin kehittäminen

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen tavoitteena on selkeät strategiset tavoitteet, läpinäkyvä johtamisjärjestelmä sekä innovatiivinen ja dynaaminen toimintakulttuuri. Osana johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämistä karviaisessa pidettiin tiimeille muutostyöpajoja sekä koko henkilöstölle suunnattuja podcasteja sekä kerran kuukaudessa toteutettua ajankohtaista Karviasta, jossa tiedotettiin ja keskusteltiin toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista.

3. Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen

Yhtymähallitus esitti kokouksessaan 30.3.2021 § 36 Karkkilan kaupunginvaltuustolle 1 175 000 euron määrärahan lisäystä omaan toimintaan liittyen koronatestauksen kustannuksiin sekä hoitajien resurssointiin koronarokotuksiin, ajanvaraukseen ja tartunnan jäljitykseen. Karkkilan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.10.2021 § 317, että johtuen Perusturvakuntayhtymä Karviaisen hakuoikeudesta koronakorvausten valtionosuuksiin, tulee yhtymähallituksen tehdä uusi määrärahaesitys.

Yhtymähallitus esitti kokouksessaan 30.3.2021 § 36 Vihdin kunnanvaltuustolle 3 000 000 euron määrärahan lisäystä omaan toimintaan liittyen koronatestauksen kustannuksiin sekä hoitajien resurssointiin koronarokotuksiin, ajanvaraukseen ja tartunnan jäljitykseen. Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi määrärahan muutoksen kokouksessaan 1.6.2021 § 32. Samassa kokouksessa Vihdin kunnanvaltuusto pienensi Perusturvakuntayhtymä Karviaisen oman toiminnan määrärahaa 830 400 euroa.

Yhtymähallitus esitti kokouksessaan 30.3.2021 § 35 Karkkilan kaupunginvaltuustolle vuoden 2021 investointien määrärahan nostamiseksi 441 000 euroon. Karkkilan kaupunginvaltuusto hyväksyi määrärahan muutoksen kokouksessaan 24.5.2021 § 35.

Yhtymähallitus esitti kokouksessaan 30.3.2021 § 35 Vihdin kunnanvaltuustolle vuoden 2021 investointien määrärahan nostamiseksi 441 000 euroon. Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi määrärahan muutoksen kokouksessaan 1.6.2021 § 32.

Yhtymähallitus esitti kokouksessaan 25.5.2021 § 55 Karkkilan kaupunginvaltuustolle 26 400 euron sekä Vihdin kunnanvaltuustolle 83 600 euron määrärahan lisäystä omaan toimintaan henkilöstön kertapalkkiota varten. Yhtymähallitus kumosi päätöksensä kertapalkkiosta. Vihdin kunnanvaltuusto hylkäsi määrärahan lisäyksen kokouksessaan 1.6.2021 § 32, mutta Karkkilan kaupunginvaltuusto hyväksyi määrärahan lisäyksen kokouksessaan 21.6.2021 § 53.

Yhtymähallitus esitti kokouksessaan 30.11.2021 § 128 Karkkilan kaupunginvaltuustolle talousarvion muuttamisesta oman toiminnan määrärahan muuttamista 20 998 000 euroon ja erikoissairaanhoidon määrärahan muuttamista 11 719 000 euroon sekä Vihdin kunnanvaltuustolle talousarvion muuttamisesta oman toiminnan määrärahan muuttamista 52 312 000 euroon ja erikoissairaanhoidon määrärahan muuttamista 39 276 000 euroon pohjautuen syyskuun osavuositarkastuksen ennusteeseen. Karkkilan kaupungin valtuusto hyväksyi määrärahan muutoksen kokouksessaan 20.12.2021 § 138 ja Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi määrärahan muutoksen kokouksessaan 24.1.2022 § 4.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama tuotot -yli/+ali kulut +yli/-ali
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 295 820		6 295 820	5 828 611	-467 209
Kuntien maksuosuudet	124 428 580	-114 600	124 313 980	120 086 893	-4 227 087
Maksutuotot	5 173 500	235 000	5 173 500	5 415 095	241 877
Tuet ja avustukset	351 520		586 520	7 514 095	6 927 575
Muut toimintatuotot	383 550		383 550	477 474	93 924
Toimintatuotot yhteensä	136 632 970	120 400	136 753 370	139 322 450	2 569 080
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-28 757 980	-401 400	-29 159 380	-28 797 214	362 166
Palvelujen ostot	-96 214 890	161 000	-96 053 890	-99 431 603	-3 377 713
Aineet ja tarvikkeet	-3 053 210	0	-3 053 210	-3 300 993	-247 783
Avustukset	-5 037 150	120 000	-4 917 150	-4 248 187	668 936
Muut toimintakulut	-3 296 800	0	-3 296 800	-3 512 851	-216 051
Toimintakulut yhteensä	-136 360 030	-120 400	-136 480 430	-139 290 848	- 2 810 418
Toimintakate	272 940	0	272 940	31 602	-241 338
Rahoitustuotot ja -kulut	-36 000		-36 000	41 978	77 978
Suunnitelman mukaiset poistot	-236 940		-236 940	-73 575	163 365
Tilikauden tulos	0	0	0	4	4

Taulukko 3. Talousarvion toteutumisvertailu tilinpäätös 2021

Toimintakate oli 31 602, joka jäi 241 338 euroa talousarviosta. Tilikauden tulos oli 4 euroa. Toteutuneet toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 2 569 080 eurolla. Toteutuneet toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 2 810 418 eurolla.

Talous-, hallinto- ja hankintayksikön toimintakate jäi 158 416 euroa talousarviosta. Tilikauden tulos oli 4 euroa. Toimintatulot alittivat muutetun talousarvion 70 961 eurolla, toimintamenot puolestaan ylittivät talousarvion 87 455 eurolla. Länsi-Uudenmaan sote-hankkeet kasvattivat hallinnon kustannuksia vuonna 2021.

Sosiaalipalveluiden toimintakate toteutui muutetun talousarvion mukaisena, ylittäen sen 304 eurolla. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 58 108 eurolla ollen 56 334 033 euroa. Toimintamenot olivat 56 321 249 euroa ja tilikauden tulokseksi muodostui 4 euroa.

Terveyspalveluiden käyttötaloudessa toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 4 692 600 eurolla. Koronapandemian takia palvelujen ostojen kustannukset terveyskeskuksissa lisääntyivät 4,8 miljoonalla eurolla muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintakate toteutui 83 279 euroa talousarviota heikompana. Tilikauden tulos oli 3 euroa.

Erikoissairaanhoidon toimintamenot sekä toimintatulot alittivat talousarvion 2 miljoonalla. Toimintakate toteutui talousarvion mukaisena ollen 52 euroa ja tilikauden tulos oli 0 euroa.

Investoinneille oli talousarviossa varattu määrärahoja muutetussa talousarviossa 441 000 euroa. Toteuma, 177 742 euroa, oli talousarvion puitteissa. Rahoitusosa toteutui talousarvion puitteissa.

Kuntien maksuosuudet toteutuivat seuraavanlaisesti

	TA 2021 (t€)	MTA 2021 (t€)	TP 2021 (t€)	Erotus (t€)
Karkkila	20 822	20 997	20 242	-755,1
-Terveyspalvelut	6 820	6 947	6 312	-634,8
-Sosiaalipalvelut	13 648	13 683	13 757	73,7
-Hallinto	354	368	174	-194
Erikoissairaanhoido	12 829	11 729	11 714	-15,4
<i>Karkkila, yht.</i>	<i>33 651</i>	<i>32 727</i>	<i>31 956</i>	<i>-770,5</i>
Vihti	52 317	52 312	50 961	-1 350,7
-Terveyspalvelut	14 599	15 075	14 865	-209,7
-Sosiaalipalvelut	36 509	36 250	35 503	-746,6
-Hallinto	1 209	987	593	-394,5
Erikoissairaanhoido	38 460	39 276	37 169	-2 106,6
<i>Vihti, yht.</i>	<i>90 777</i>	<i>91 587</i>	<i>88 130</i>	<i>-3 457,3</i>

Taulukosta on todettavissa, että Karkkilan kaupunginvaltuustoon ja Vihdin kunnanvaltuuston nähden sitovat oman toiminnan ja erikoissairaanhoidon maksuosuudet toteutuivat asetettujen määrärahojen puitteissa.

4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntayhtymän tulee antaa toimintakertomuksessaan selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Vuoden 2020 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta suositteli kokonaisvaltaisen riskiarvioinnin suorittamista sekä riskienhallinnan ohjeistuksen laatimista, samoin huomautettiin sisäisen valvonnan ohjeistuksen tasosta.

Kuntayhtymä on tilikauden aikana suorittanut riskiarvioinnin yhteistyössä ulkopuolisen toimijan kanssa, jonka perusteella laadittiin riskienhallintasuunnitelma, joka hyväksyttiin yhtymäkokouksessa 1.2.2022 § 5.

Kuntayhtymän sisäisen valvonnan yleisohje on laadittu 23.11.2010 ja päivitetty 22.5.2012, viimeistään organisaatiomuutoksen myötä ohjeen päivittäminen on tullut ajankohtaiseksi. Kuntayhtymä on vuoden aikana päivittänyt sisäisen valvonnan yleisohjetta, joka hyväksyttiin yhtymäkokouksessa 1.2.2022 § 4.

Tarkastuslautakunta toteaa vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyt suosituksen näin huomioituiksi.

5. Muut arvioinnissa esiin nousseet seikat

Vuoden 2021 aikana toimeenpantiin organisaatiomuutos, jonka kokemukset tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan ovat olleet pääasiassa myönteiset. Koronapandemia on edelleen värittänyt vuoden 2021 toimintaa, tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kuntayhtymä on onnistunut hyvin palvelutuotannossaan hankalista olosuhteista huolimatta. Korona on myös vaikuttanut kuntayhtymän talouteen. Tilikauden tulosta tarkasteltaessa on huomioitava valtion korona-avustukset, jotka Karviaisen osalta olivat yhteensä 7,1 milj. euroa, koronasta johtuvien kulujen tilinpäätöksen mukaan ollessa 6,4 milj. euroa. Korona-avustuksia saatiin täten 0,7 milj. euroa enemmän kuin koronasta johtuvien kulujen yhteismäärä oli, tällä on ollut myönteinen vaikutus tilinpäätöksen tuloksen muodostumiseen.

Koronapandemian pitkittymisen myötä pandemiasta johtuvan hoitovelan purkaantuminen ei vielä realisoitunut tilikauden 2021 aikana. Purkaantumisen realisoituessa se tulee kasvattamaan kustannuksia. Samoin väestön ikääntyminen kasvattaa sosiaali- ja terveystalouden kustannuksia jatkossa.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kuntayhtymässä on osallistuttu aktiivisesti tulevaan Hyvinvointialueuudistukseen, jotta laadukkaat palvelut turvattaisiin kuntien asukkaille myös jatkossa.

Kuntayhtymän taseen kertyneet ylijäämät 31.12.2021 olivat 857,11 euroa. Talousarvio vuodelle 2022 on laadittu nolla-tuloksen mukaisesti (Hyvinvointialueuudistuksen toteutumisen varmistumisen myötä talousarviota ei ole laadittu suunnitelmavuosille), talousarvio on täten ylijäämäinen ja siten kuntalain § 110 mukaisessa tasapainossa. Tarkastuslautakunta toteaa kuitenkin, että kuntalain mukaisen taloudentasapainon näkökulmasta kuntayhtymän taloudellinen liikkumavara on pieni, joten taloudenpidon tehostamis- ja tasapainottoimia on syytä jatkaa myös vuoden 2022 aikana.

6. Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kuntayhtymää on kokonaisuutena johdettu ja hoidettu asianmukaisesti. Asetetut tavoitteet ovat toteutuneet varsin hyvin. Taloudellista toteumaa analysoidessa huomiota tulee kiinnittää valtion myöntämien koronatukien myönteiseen vaikutukseen tilikauden tulokseen.

Tilintarkastaja on antanut 28.4.2022 tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2021. Tilintarkastaja on esittänyt vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille vuoden 2021 osalta. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Tarkastuslautakunta esittää lämpimät kiitoksensa kuntayhtymän henkilökunnalle alueen ihmisten hyväksi tehdystä työstä.

ALLEKIRJOITUKSET

Vihdissä 19.5.2022

Olli Pekka Arvila, puheenjohtaja

Anitta Siponen, jäsen

Päivi Suonsivu-Miettinen, jäsen

Tomi Salin, jäsen

Jiida Torjama, varajäsen